

OBRAZLOŽENJE UZ IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA GRADA ZENICA ZA 2022. GODINU

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Izmjena i dopuna Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu sadržan je u članu 7., 36., 37. i 38. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), članu 13. i 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 49/06 i 51/09) i članu 34. Statuta Grada Zenica ("Službene novine Grada Zenica", broj 5/15).

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA BUDŽETA GRADA ZENICA ZA 2022. GODINU

Gradsko vijeće Zenica, na 18. sjednici održanoj dana 24.01.2022. godine, usvojilo je Budžet Grada Zenica za 2022. godinu, u iznosu od 71.748.196,09 KM, od čega su prihodi i primici Grada planirani u iznosu od 62.520.196,09 KM, dok iznos od 9.228.000,00 KM predstavlja planirani iznos primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake. Budžet za 2022. godinu objavljen je u Službenim novinama Grada Zenica broj 2/22.

Budžetom Grada Zenica za 2022. godinu, a u skladu sa članom 26. stav 1. tačka 3. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, planiran je i raspored akumulisanog suficita u iznosu od 2.180.000,00 KM i to za otplatu duga primljenog kroz Državu, odnosno dvije rate po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj, za izgradnju Glavne gradske magistrale u Zenici. Korištenje preostalog akumulisanog suficita definisano je Zaključkom Gradskog vijeća o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta Grada Zenica i rasporedu akumulisanog suficita Grada Zenica, broj: 01-45-9483/22 od 21.04.2022. godine.

Budžet Grada Zenica u 2022. godini izvršava se putem Jedinštenog računa Trezora, a u skladu sa operativnim mjesečnim planovima budžetskih korisnika u okviru odobrenog Budžeta, kao i u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu ("Službene novine Grada Zenica", broj 2/22).

Budžet, kao interni zakonski akt, predstavlja ključni dokument kojim se određuje politika finansiranja aktivnosti i programa iz djelokruga nadležnosti jedinica lokalne samouprave, odnosno predstavlja sredstvo kojim se strateški prioriteti pretvaraju u konkretne usluge i aktivnosti, kao odgovor na socijalne, ekonomske i druge potrebe građana. Budžet mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

Ako se u toku budžetske godine zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta Gradonačelnik može, na prijedlog Službe za finansije, donijeti izmjene i dopune budžeta.

Izmjenama i dopunama budžeta ponovo se uravnotežuju prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci budžeta.

Izradi Izmjena i dopuna Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu pristupilo se iz sljedećih razloga:

1. Bosna i Hercegovina suočava se sa značajnim izazovima upravo u trenutku kada se oporavlja od pandemije COVID-19. Negativni uticaj rata u Ukrajini podstiče inflaciju i loše se odražava na domaću potrošnju i vanjsku potražnju, a manifestovao se kroz veliko povećanje cijena hrane i goriva. Prema projekcijama, ekonomski rast će, sa stope od 7,1%, po kojoj se kretao u 2021. godini, u 2022. godini pasti na 2,4%, te će u srednjoročnom periodu ostati ograničen. Očekuje se da će se prosječna godišnja inflacija, s prošlogodišnjeg nivoa od 2%, ove godine povećati na 13,1%, a u narednom periodu se postepeno ublažiti. Sve navedeno direktno je uticalo i na ostvarenje pojedinih vrsta prihoda i primitaka i na izvršenje većine rashoda i izdataka Budžeta Grada Zenica u tekućoj 2022. godini.
Naime, u periodu 01.01.-31.10.2022. godine ostvareni su ukupni prihodi i primici Budžeta u iznosu od 52.935.668,52 KM, a što je u odnosu na idealan plan manje za 7.776.600,87 KM ili 13%. Glavni razlog tome je znatno manje ostvarenje kapitalnih primitaka u odnosu na planirane, prvenstveno zbog nemogućnosti prodaje odmarališta Duće, s obzirom da sudski postupci koji se vode u vezi ove nekretnine u tekućoj godini neće biti okončani.
2. Federalno ministarstvo finansija je u maju, kao i u oktobru, ove godine izradilo revidirane projekcije prihoda, koje u 2022. godini predviđaju povećanje prihoda, posebno prihoda od indirektnih poreza. Ostvarenje prihoda od indirektnih poreza Grada Zenica za period 01.01.-31.10.2022. godine slijedi procjene revidiranih projekcija, odnosno prihodi od indirektnih poreza Grada Zenica ostvareni su u iznosu od 13.932.570,17 KM i za 16% su veći u odnosu na ostvarenje u istom periodu prethodne godine, dok su od idealnog plana veći za 14%.
Takođe, predmetnim revidiranim projekcijama poreznih prihoda, povećani su i iznosi projekcija ostvarenja prihoda od poreza na dohodak općinskih/gradskih budžeta u 2022. godini, a što se primjećuje i na ostvarenju ove grupe prihoda u periodu 01.01.-31.10.2022. godine.
U Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu, prihodi od indirektnih poreza i prihodi od poreza na dohodak planirani su u skladu sa revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija.
3. U toku 2022. godine, na Jedinštveni račun trezora Grada Zenica doznačena su dodatna namjenska sredstva za realizaciju određenih projekata od viših nivoa vlasti, preduzeća i međunarodnih organizacija, a ista nisu planirana usvojenim Budžetom. U skladu sa članom 49. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine i članom 23. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu, Gradonačelnik je donio zaključke o uvećanju sredstava kojima je Budžet Grada Zenica za 2022. godinu uvećan na osnovu sljedećih doznaka:
 - Tekući transferi od Države za realizaciju podrške sistema prihvata i integracije bh državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji u iznosu od 8.000,00 KM;
 - Kapitalni transferi od kantona za izgradnju i unapređenje infrastrukture u poslovnim zonama u iznosu od 150.000,00 KM;
 - Kapitalni transferi od preduzeća po Programu prijateljskog okruženja za MZ Lokvine u iznosu od 50.000,00 KM;
 - Kapitalni transferi od kantona za sanaciju amfiteatra na izletištu Smetovi u iznosu od 30.000,00 KM;
 - Kapitalni transferi od Federacije za rekonstrukciju i investiciono održavanje objekta TechnoPark u Poslovnoj zoni Zenica 1 u iznosu od 150.000,00 KM;
 - Tekući transferi od međunarodne organizacije za projekat Djelovanja JU Centar za socijalni rad Zenica u kriznim situacijama (sredstva UNICEF-a) u iznosu od 12.750,00 KM;

- Tekući transferi od Države za finansiranje rada biračkih odbora na Općim izborima 2022. godine (sredstva CIK BiH) u iznosu od 144.764,50 KM.
4. Takođe, uvećanje budžetskih sredstava izvršeno je po osnovu Odluke Vlade FBiH o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2022. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda "Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - kantoni i općine" i ekonomskog koda "Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine", broj: V. broj 1230/2022 od 08.08.2022. godine ("Službene novine FBiH", broj 63/22), s obzirom da su u septembru 2022. godine na Jedinstveni račun trezora Grada Zenica doznačena sredstva od Federacije BiH u ukupnom iznosu od 422.522,49 KM, i to iznos od 125.000,00 KM na ime finansijske pomoći budžetima općina i gradova u sanaciji posljedica nastalih uslijed proglašene pandemije COVID-19 i iznos od 297.522,49 KM za finansiranje/sufinansiranje projekata/zahtjeva/inicijativa, i to za:
- utopljanje objekta JU Centar za socijalni rad u iznosu od 100.601,75 KM,
 - izgradnju sekundarne gasne distributivne mreže u Poslovnoj zoni Zenica 1 u iznosu od 99.387,74 KM i
 - izgradnju primarne distributivne gasne mreže na dionici puta Kantonalna bolnica Zenica - ul. Prve zeničke brigade - ul. Margita - ul. Prof. Mustafe Čauševića u iznosu od 97.533,00 KM.
5. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 16/22), koji se počeo primjenjivati od 01.09.2022. godine, uvećane su naknade za žene - majke porodilje (zaposlene i nezaposlene), a što je uzrokovalo i planiranje većih sredstava na ime transfera od kantona za ove namjene.
6. Razlozi izrade Izmjena i dopuna Budžeta su povećane cijene roba, radova i usluga na tržištu, usljed čega je došlo do povećanih i izmijenjenih potreba budžetskih korisnika za sredstvima na pojedinim pozicijama rashodovne strane Budžeta. Stoga su, na zahtjeve budžetskih korisnika, a u skladu sa članom 59. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine i članom 28. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu donijeti zaključci o preraspodjeli sredstava u Budžetu Grada Zenica za 2022. godinu.

III STRUKTURA IZMJENA I DOPUNA BUDŽETA GRADA ZENICA ZA 2022. GODINU

Prihodi i primici u Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu planirani su na osnovu ostvarenja za period januar – oktobar 2022. godine, projekcija prihoda Federalnog ministarstva finansija, projekcija makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, te procjena budžetskih korisnika koji su nadležni za njihovu realizaciju.

Rashodovna strana sačinjena je na temelju zahtjeva budžetskih korisnika, uz uvažavanje zakonskih obaveza, politika i prioriteta, zatim izvršenja za period januar – oktobar 2022. godine, te procjene raspoloživih budžetskih sredstava. Dostavljeni zahtjevi za odobrenje rashoda budžetskih korisnika razmatrani su uz konsultovanje sa budžetskim korisnicima i utvrđena je predložena visina sredstava za svakog budžetskog korisnika.

U cilju sveobuhvatnijeg informisanja daje se kompletan opći i poseban dio Izmjena i dopuna Budžeta po svim budžetskim korisnicima.

Izmjene i dopune Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu izvršavat će se u skladu sa odredbama Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu i Odluke o izmjenama Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu.

PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici planirani Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu iznose 65.375.225,56 KM, a što je za 9% manje od usvojenog Budžeta za 2022. godinu, i sastoje se od:

- prihoda i primitaka Grada, planiranih u iznosu od 54.354.565,56 KM i
- primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti – namjenskih doznaka, planiranih u iznosu od 11.020.660,00 KM.

Budžetom Grada Zenica za 2022. godinu planirani su prihodi i primici Grada u iznosu od 62.520.196,09 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godinu planira se njihovo smanjenje za 8.165.630,53 KM ili 13%, i iznose ukupno 54.354.565,56 KM.

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake u Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godinu planirani su u iznosu od 11.020.660,00 KM, a što je za 1.792.660,00 KM ili 19% više od iznosa planiranog Budžetom Grada.

U Tabeli 1 data je struktura prihoda i primitaka planiranih Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu, kao i uporedni pokazatelji u odnosu na usvojeni Budžet.

Tabela 1 (u KM)

RED. BR.	VRSTA PRIHODA	BUDŽET 2022. g.	IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA 2022. g.	POVEĆANJE/SMANJENJE	INDEX (4:3 x 100)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI OD POREZA	26.062.094,00	28.911.745,44	+ 2.849.651,44	111
II	NEPOREZNI PRIHODI	12.684.807,50	13.015.650,00	+ 330.842,50	103
III	PRIMLJENI TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	2.419.690,00	2.992.596,25	+ 572.906,25	124
IV	PRIMLJENI KAPITALNI TRANSFERI	6.710.073,10	4.149.042,38	- 2.561.030,72	62
V	KAPITALNI PRIMICI	12.528.000,00	3.170.000,00	- 9.358.000,00	25
VI	PRENOS NAMJ. SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%, NEUTROŠENIH U PRETH. GOD.	2.115.531,49	2.115.531,49	0,00	100
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI GRADA (od I do VI)	62.520.196,09	54.354.565,56	- 8.165.630,53	87
VII	PRIMLJENI TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	9.228.000,00	11.020.660,00	+ 1.792.660,00	119
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA (od I do VII)	71.748.196,09	65.375.225,56	- 6.372.970,53	91
AKUMULISANI VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA - AKUMULISANI SUFICIT		2.180.000,00	2.507.283,56	+ 327.283,56	115

RASHODI I IZDACI

U skladu sa planiranim prihodima i primicima, Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu planirani su i rashodi i izdaci u iznosu od 65.375.225,56 KM, a što je za 9% manje od usvojenog Budžeta za 2022. godinu.

Strukturu rashoda i izdataka planiranih Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godinu čine:

- rashodi i izdaci iz prihoda Grada, planirani u iznosu od 54.354.565,56 KM i
- transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake, planirane u iznosu od 11.020.660,00 KM.

Korištenje akumulisanog suficita definisano je Zaključkom Gradskog vijeća o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta Grada Zenica i rasporedu akumulisanog suficita Grada Zenica, broj: 01-45-9483/22 od 21.04.2022. godine. Po pokriću akumulisanog deficita u iznosu od 1.194.386,85 KM, u 2022. godini iz akumulisanog suficita realizovano je ukupno 2.507.283,56 KM, i to:

- iznos od 2.281.884,00 KM na ime otplate glavnice i iznos od 17.414,16 KM na ime kamate, sadržanih u anuitetima plaćenim u mjesecu februaru i augustu, a po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj koji je odobren Gradu Zenica u svrhu finansiranja Projekta izgradnje Glavne gradske magistrale, te
- iznos od 207.985,40 KM na ime povrata više uplaćenog poreza na promet nepokretnosti poreznom obvezniku "VF-KOMERC" d.o.o. Sarajevo, a po presudi Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 04 0 U 009910 21 Uvp 3 od 07.02.2022. godine.

U Tabeli 2 data je struktura rashoda i izdataka planiranih Izmjenama i dopunama Budžeta Grada Zenica za 2022. godine, kao i uporedni pokazatelji u odnosu na usvojeni Budžet.

Tabela 2 (u KM)

RED. BR.	VRSTA RASHODA	BUDŽET 2022. g.	IZMJENE I DOPUNE BUDŽETA 2022. g.	POVEĆANJE/ SMANJENJE	INDEX (4:3 x 100)
1	2	3	4	5	6
I	REDOVNA DJELATNOST	15.248.800,00	14.367.317,50	- 881.482,50	94
1	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	11.760.400,00	11.003.200,00	- 757.200,00	94
2	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	1.126.900,00	1.009.600,00	- 117.300,00	90
3	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	2.211.500,00	2.194.104,50	- 17.395,50	99
4	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	150.000,00	160.413,00	+ 10.413,00	107
II	POSEBNE NAMJENE	47.071.396,09	39.787.248,06	- 7.284.148,03	85
1	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	11.981.600,00	12.267.032,34	+ 285.432,34	102
2	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	8.151.191,50	8.562.677,00	+ 411.485,50	105
3	KAPITALNI TRANSFERI	2.224.135,95	1.011.472,95	- 1.212.663,00	45
4	IZDACI ZA KAMATE	630.000,00	630.000,00	0,00	100
5	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	19.533.937,15	12.633.534,28	- 6.900.402,87	65
	NAMJENSKA SRED. ZA ZAŠTITU OD POŽARA OD NAKNADA ZA VATROGAS.	260.000,00	260.000,00	0,00	100
	NAMJENSKA SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%	2.915.531,49	3.015.531,49	+ 100.000,00	103
	SREDSTVA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FBIH SA NEUTROŠ. SRED. U PRETH. G.	1.375.000,00	1.407.000,00	+ 32.000,00	102
III	TEKUĆA BUDŽETSKA REZERVA	200.000,00	200.000,00	0,00	100
	UKUPNO RASHODI I IZDACI IZ PRIHODA GRADA (od I do III)	62.520.196,09	54.354.565,56	- 8.165.630,53	87
IV	TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	9.228.000,00	11.020.660,00	+ 1.792.660,00	119
1	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	8.678.000,00	10.900.660,00	+ 2.222.660,00	126
2	KAPITALNI TRANSFERI	550.000,00	120.000,00	- 430.000,00	22
	UKUPNO RASHODI I IZDACI BUDŽETA (od I do IV)	71.748.196,09	65.375.225,56	- 6.372.970,53	91
RASPORED AKUMULISANOG SUFICITA		2.180.000,00	2.507.283,56	+ 327.283,56	115

Imajući u vidu navedeno, predlažemo Gradskom vijeću Zenica da usvoji Izmjene i dopune Budžeta Grada Zenica za 2022. godinu u dostavljenoj formi.

SLUŽBA ZA FINANSIJE